

usu fuerit recepta in Gallia, ut patet ex Concilio Agathensi, a Sancto Celario, Arelatensi Archipiscopo, & a 35. Episcopis habito an. 506. sedentio Pontifice Symmacho, & ultimo imperii Alarici, Gothorum Regis Ariani, anno. Clerici, inquit Patres hujus Concilii... (a) vestimenta etiam vel calcemate eis, nisi que religionem decant uis, aut habeat non licet. Quod interdictum obicit vestem secularem & laicalem, ut clara est mens Concilii Matricensis I. an. 581. co-

(a) Concil. Agath. can. 10.
(b) Concil. Matric. can. 1.

(c) Concil. in Trullo can. 27.

(d) Canon. Nullius 2. 21.
9. 4.

(e) Concil. Trident. can. 14.
restor. c. 6.

(f) Zacharias in Episcopi.

(g) Sixtus V. in Bull. cum Sacrostatam 2. & 3.

ista hujus Bullae verba: „Hac nostra perpetua va- „lita Constitutione præcipimus, & mandamus „omnibus & quibuscumque Clericis, non solum „in sacris, sed etiam in aliis minoribus Ordini- „bus constitutis, & Clericali Tonfuram insignitis: „& nedum Ecclesiastica Beneficia qualiacumque, „etiam simplicia nunc & pro tempore obtinenti- „bus... verum etiam pensiones... ex quacumque „concessione, seu dispensatione Apostolica perci- „pientibus... ut ipi, & eorum similiis, quam- „tumvis exempti existant, & quo quis privilegio, „vel iniunctum gaudent... Tonfuram & habi- „tum Clericale, vespes talares, quacumque dilatione aut tergiversatione possit, de- „beant omnino... assumere, & jugiter deferre... „alioquin ipsos & ipsorum quilibet, qui quadam gefestandam habitum Clericalem... non obedie- „rint; prater alias penas contra eos infictas, „quibuscumque... Ecclesiastica beneficiis, etiam „simplicis... neonon pensionibus... harum serie „ex certa nostra scientia, deque Apostolice pos- „testatis plenitudine privamus, ac fine illa alia „monitione, citatione, iudicis decreto, ac mini- „sterio ipso facto privatos declaramus.“

S. Carolus Borromaeus eadem ratione interpreta- tur verba Concilii, dicens, vestitum Clericalem designare vestem simplicem ad talos usque demissam. En sermonem primam Synodi Provincialis, quam habuit Mediolan, statim post Concilium Trident. statim (b): „Externa vestis simplex, acta- laris erit. Sed quia dicere quis posset vestem exter- naem denotare pallium, non tunicam, hic Sanctus Bozom, Conf. part. a. cit. de Cletis vesti- tudine sequitur externam... Interior ejusdem generis ad talos demissatur. Rursum idem in secunda Syno- dio, in eadem urbe Mediolano habita, mensie Ju- nio an. 1571. declarat, in qua dicit non indui tunica per longus tempus, peccatum esse gravissimum, sibi servans ipsi abolutionem, ut eum posse fecerit eft Archiepiscopus Valentinus. Hec ejus verba (c): „Cum ad populi Christiani discipli- nam & religiorem conservandam sanctissimum Synodo Decre- tum Trident. Confucius perpetuus uniuersitate Ec- cleste uero, addunt Patres hujus Concilii, que in sacris fuerint, aut dignitates, perfornatus, officia, aut Beneficia qualiacumque Ecclesiastica obtinerint, si postquam ab Episcopo solam absolucionem, ut eum possit reservarimus, eoque una cum illis quos Con- cilio nostro Provinciali nobis item reservarimus, hoc Decreto infra ordinem quodam descriptis explicari & promulgari volumus, &c. qui Clerici, item que- vis Ecclesiastica Beneficia obtinentes, habitum Cle- ricalem non induant.“

Ex hoc patet statuto istud peccatum a Cardinali Sanchez confiteri gravissimum; quum accentue iis, quorum abolutionem sibi servat. Et ut offendat haec verba, habitum clericalem non induant, deno- tate tunicam, & excludere tuniculam, in eadem Synodo declarat se permittere usum veltis brevioris Clericis, iter facientibus & certa lege. (1) Veltum esse decentem, & aperte eos fecerente a Laicis. 2. Poliquam venerum ad locum optatum, indut tuni- ca, aliquando morantes (K): Clericis iter haben- tibus, inquit, quovis vestitu contradicunt ut lices (K) Idem ib. at decentem tamem illum, atque ejusmodi esse oportet, ex quo eos esse Ecclesiasticae ordinis homines agno- si facili positi. Cum vero eo... venerint, quo per- venire contendunt; etiam locu non sit in nostra Diocesis finibus, talarem rogam... induant. Unde concludendum, si ob viarum aliperitatem uti li- ceat tunicula rur, non eamdem esse rationem dedi conuictu; quum idem causari nequeat, & (l)Authentica haec exceptio singularis firmiter interdictum generale, de non ali- juxta hoc commune effatum: Exceptio fr. nat re- gulam in casibus non exceptis (l).

Idem habent plura Concilia Gallica, post Tri- dentinum Concilium coacta: & ex iis Senones- se; Parisiis ann. 1528. habitum, Pontificis Cle- mente VII. sedente, quod, agens de Clericis, in majoribus Ordinibus constitutis, aut Beneficiariis, habet (m) ut Burdigalense ann. 1583. art. 14.

(a) Ver.

(a) Con. (a) Vestes eorum sunt talares. Haberentiam Conci- Burdigal. Jan. lium Bituricensis, anno proxime sequento coactum 1583. tit. 21. (b) Clerici omnes tonfuram gerant.... vesti- (b) Concil. Bi- bus talarius utantur. Concilium Burdigalense, de Cleric. tit. an. 1584. (c) firmat statutum Concilii ann. 1583. (c) Concil. Burdigal. an. 1582. c. 23. & graviores ponit penas, potissimum Beneficio non gaudentibus inhabitatam futuram eo fruendi.

Ea mens Sixti V. Sancti Caroli & quatuor Synodorum Provinciae laudatarum absolute con- fident veteri Concilio an. 572. collecto, cuius Decretum narrat Gratianus his verbis (d): „Nec o- poriet Clericos commun nutritre & ministrare; sed auctoritate, patenibus auribus & secundum Arco- talarem vestem induere, ut sint in habitu ornato.“

Tot auctoritatibus adeo claris & tanti momenti, non putamus posse peccato purgari eos qui in facris & Beneficiis frumentis confundunt indi- tuncula; sed contra positi a proprio loci Episco- po compelli ut tunicam induant; & si perva- cates velint induere tuniculam & pallium brevius, posse merito addici penas, memoratis in Con- fessione Sixti V. in prima & secunda Synodus Bur- digalenibus, & in pluribus aliis.

Nec juvat obsecere, ut Alexis in quæsto pro- posito, confundendem oppositam quorundam Cle- ricorum, minus eruditorum in hoc disciplina ar- ticulo. (e) Nam, quandoquidem lex & ratio pre- fluent mala confundunt, ut haberat Canon. (e): Pravum uolum lex & ratio vincent, non illa habenda ratio primi obtentus, hac confundendem prou- fusa aliena a regulis Ecclesie. Confundendo, aut In- centius III. ad Episcopum ferentes Piclavien- tem (f), qua Canonice obviat infirmitus, nullus debet effe momenti: his convenienti verba Conci- litu Toletani IV. (g): Pernicacia confundudo nequa- quaque recipienda, que majorum statuarum præteriens, omnem Ecclesie ordinem perterritur. Concilium Tri- dentinum (h) jubet veteres confundendes, que exleverunt circa vitam & mores Clericorum, & illico refutui. Si quia vero eo bis in defudendum obesse competerint (i) Episcopi ea quam primam in uolum revocari & ab omnibus accurate custodiri flue- dent, non obstantibus, confundendibus quibuscumque.

Minus juvat quod quidam dicunt Clerici, quo- rum meminit Sanctus Bernardus (j), scilicet: Deum respicere bonos mores, non vestitum: So- lena dicere: num de vestibus cura est Deo, & non magis de moribus: Nam, ut iam Sanctus, deformitas vestis exterioris est indicium pravitatis inter- nae. At forma hac vestitum, deformatis mentium & morum indicium est: hiq[ue] sunt Clerici ad sui com- modum, & saepe eo sunt indigni nomine. Quid si vult, subiungit hic Sanctus, quod Clerici aliud esse, aliud videri volunt: nonne, habitu, militis; quelu, Clerici; aliud, neutrum.

Non arbitratur tamen peccatum induentis tu- nicalum æque esse grave, ac illorum, quorum Tridentinum meminit Concilium (k), qui induunt vestes... publice Laicalem. Nam, afferi nequit tuni- culam & pallium brevius esse vestem publice Laicalem; quam Laici hunc non induant vestitum; & contra afferi potest breviorum vestem proprio Cle- ricorum ordinis & dignitati congruere; & cum Con- cilio, vocari, bonifacit habitum Clericalem... ordini- dum dignitati congruentem, aliquibus in circum- stantia, ut iter faciendo & laborando manu domi. Extra hos casus nequit usus probari; quam Ecclesia illam manifeste damnet & interdict gravioribus penas.

Ceterum admodum a ratione alienum est di- cere, peccatum induentum, pro tunica, vestem breviorum, videri levissimum; ac proinde non argui merito censuris, penitus foli peccato mortali annexis. Nam non tam relipcienda est res ipsa, quam finis, que Ecclesia habet iubendo aut prohibendo. Hoc manifestat interdictum Adamo indicatum a Deo ne edetur fructum: Nam nihil levius videbatur re ipsa, fed nihil majus sine Dei, qui intendebat hominis obedientiam & ob- sequium. Quapropter licet Adams credidisset pec- cata Tom. III.

(l) S. Aug. 1.
De Civit. Dei. 11. n. 1.

(m) Colloq. 3.
Vetus. to.
2. Colloq. 3.
Sacellis 400. art. 500. Librarum redditus, tene- re. (n) De Sante Beve. to.
Caf. 47.
(o) Idem.
Caf. 43.

(p) De Sante Beve. to.
Caf. 49.

(q) In. iii.
inc. licer. 8.
transfuerit ad reg. &
regular. &
transfuerit ad reg. &
regular. &

(r) Leo Papa
matrici Ecclesie prefach, ita Accomplices officio Archi- prelatorum plebibus, ut in nullo iubet Ecclesiastica soli- citudo. Cuncta tamen referant ad Episcopum, ne aliquid contra ius Decretum ordinare presumant. Hæc verba Decretalis; unde a simili concilendum, Cantori Ecclesie Episcopalis nullam esse faculta- tem

D d d 5 tem

VETERANUS.

tem quicquam statuendi contra auctoritatem & statuta Episcopi.

CASUS IV.

FLAVIUS, Sacerdos Diocesis Mediolanensis, iter e loco natali Romam habens, & induitus tunica in itinere, saepe Missam celebravit in Ecclesiis obvias sine tunica talari. Scrupulus ipsi impicitur, quod ipsi non licuerit sine gravissimo peccato. Sed causatur quod Sanctus Carolus in secunda Synodo, an. 1571. habita, permittit usum tuniculae in itinere; ac proinde coniunctam est intendit licentiam celebrandi sine tunica talari ipso facto, omnibus Sacerdotibus ne celebrent Missam sine tunica talari, ita in itinere (f).

Hec Ita.
Ecclesiarum, qui non sit in habitu talari (d). Hac Ita.
Tandem Eminentissimus Cardinalis a Noailles, Archiepiscopus Parisiensis, parens peccatum esse gravissimum; quoniam fulpens denunciat interdentes.

(g) E. de G.
Theol.
m. 2. 2. tr.
Y. C. 2. 2. 2.
(e) Cl. can.
non littera.
Diff. 2.

Archiepiscopus Parisiensis, parens peccatum esse gravissimum; quoniam fulpens denunciat interdentes. Interdicimus munera obviandi interdictionem, ipso facto, omnibus Sacerdotibus ne celebrent Missam sine tunica talari, ita in itinere (f).

Hec verba quarti statuti Synodalis.

CASUS V.

GILBERTA, Argentorati prefectura Parisiensis ad cernendam hereditatem, que ipsi obtigerat, & timens ne incideat in milium, in Alsatia, commorantium, potestate, cultum induit virilem, & iter fecit velle rusticam induit. Nonne in hoc peccavit?

RESPONS.

Certum est Flavio sibi habenti non licuisse absque peccato celebrare Sacram Missam cum tunicula: & ratio, quam caufatur, nullo modo defendi potest. Nam quamvis Sanctus Carolus permitteret in itinere usum tuniculae, non sequitur eum voluntate camdem concedere licentiam ad celebrationem Missae: quia in itinere permittit ob alperitatem viam: cui nullus est omnino locus ad celebrandum Sacrum Sacrificium. Id etiam stricte interdictum Rubricis. Missam Romanam, quod habet (a): Sacerdos celebret vestibus sibi convenientibus, quarum exterior saltem talum pedis attingat. Idem praeficiens, sed Synodus Amalphitanana, an. 1639, habita (b), que hoc habet statutum: Clerici omnes, ac Sacerdotes, praeficiens in Missarum celebratione vestibus talarium utantur. Synodus Florentina, an. 1645, interdictum omnibus Parochis, Superioribus, & Sacerdotis Ecclesie ne patiuntur unquam ullum Sacerdotem celebrare sine tunica talari (c), Precipimus

(f) Statut.
Synod. Dioces.
Parisi. ed.
a. 26. Septemb.
ann. 1636. act. 2.

(a) Rubric.
Missal Rom. de
Paroch. Sacer.
Sacerdos, elec.
b. Synod. A.
c. Synod. A.
1639.

(c) Synod. Florentina, an.
1645.

VETERANUS.

DICITUR VETERANUS forensis ille Minister, qui per spatium temporis Edictis prescriptum, quod est annorum viginti, munus suum obiit; quique consequenter ad praesitum suum munus obtinuit de Franciae Cancellariae juridicali prætorio, sibi litteras expediri, quibus sit fides exhibiti ab eo ministerii in Munere, quo fuit insignitus, & eidem ea de causa vindicatur omnes honoris gradus, jura honoraria, privilegiaque, quibus gaudebat, cum illo munere fungebatur: Quod deventis videtur ab antiquo jure Romano, in quo plurimis in locis tum Digesti, tum Codicis (b) habetur mentio de veterani militibus, qui post stipendum annorum viginti iisdem privilegiis donabantur, quibus gaudebant ipsi, etiam, qui sub vexillis Reipublicæ etiamnum Theodosii lib. 7. arma gerebant; & in quo sermo fit de illis honorum gradibus privilegiiorum que prærogativis, que post certum quoddam temporis spatium Professoribus Grammatices, Philosophiae, ac scientia Juris concedi, Theodosius atque Valentianinus constituerunt (i).

Quædam sunt judicaria munera in Provinciis Gallici Regni, quæ ministerium exigunt per spatium longioris temporis, quam annorum viginti, adimplendum: verum penes est ipsum Règem veterani Litteras indulgere, cui liberis, & quandocumque ei placeuerit.

Judex veteranus potest judicio de Litibus occurrentibus ferendo interesse, ibidemque jure gaudere suffragii, qua ratione antea jus istud ei competit: verum facultatis non habet prærogativam, eidem præsidendi; propterea quod munus jam non obtineat Magistratus.

CASUS PRIMUS.

ARISTOBOLUS, postquam per annos jam decem & novem judicarium munus quodam sustinuit, tandem agnoscit, se obeundi munera ejusmodi prorsus imperitum esse, quippe qui sepe defitum experitur sufficienter scientia, qua opus est, ut Judicis officia rite perficiat: atque iam, animo defitum, ipso vel etiam eius Coadjutori plurimum suadente, pe-

nitus abdicare Magistratum. Quoniam vero jus istud devolvitur ad Judicarium forensisque Ministerium, ut, postquam per annos viginti ministrum suum præstis, post fibi Litteras veterani quædere: atque aliunde plurimum servit ipsius commodis, quod Rex conluevit concedere & iulmum privilegium, tum quia eodem donatos, immunes vindicat a vexilibus perigervendis, tum proper honoris gradus, ceteraque prærogativas, quæ eidem annexuntur, omnino per-

roptas.

VETERANUS.

601

anneduntur, officiis perfungi: quæ quidem veritas etiam jure potiori locum obtinet quantum ad judicarium munus, quo fortuna honor, & ipsa vita privilium consequendum, definitur, integrum temporis spatium perficiat. Num ad prædictum usque tempus potest in exercendo suo munere tutta conscientia perseverare?

RESPONS.

Modo non ex levi, temere concepto scrupulo se sentiat Arisbopolus gerendi muneri, quod sufficit, imperitum, sed revera sit ad illud exercendum omnino manus atque ineptus, certissimum est, ei nullatenus licet, illud idem per unum adhuc agnum sibi retinere sub praetextu temporis illius spatii complandi, per quod necesse est munus istud obire, quo jus detur, ad conlegendum Veterani privilegium. Ratio est: 1. Quod nullus debet retinere perseverantiam munera vel officiis alicuius exequendi, nec illius vita status aut conditionis transfigendorum, nisi possit, quæ isdem

(b) Samb. ro.
a. cap. 140.

VIATICUM.

Vide COMMUNIO.

VICARIUS.

LICET prædicta vox usurpetur aliquando pro significandis variis officiis, vel functionibus; nihilominus haec vulgaris est notio vocis, **Vicarius**, ut is intelligatur, qui functiones peragat Pastorales, vel Ecclesiasticae illius Vices, cui naturali quadam officiis vel obligationis ratione eadem incumbunt: Atque ejusmodi sunt Generalis Vicarius Episcopi, & qui Vicarius adjungitur alicui Parocho, quorum Prior quidem Vice sui Prælati, quæ spectant ad voluntariam jurisdictionem, in tota passim Diocesis functiones exercet, quomodo Officialis, qui Jure dicitur etiam **Vicarius Episcopi**, ea, quæ pertinent ad Jurisdictionem contentiofam, exequitur. Posterior vero Parochialia munera, vel absente Parocho, vel loco, ac nomine Parochi, adimpleret.

In quæcumque tantummodo sensu accipimus eo loci vocem, **Vicarius**, Neque enim igitur in præsenti titulo de usu, ad quem accommodatur eadem nominis appellatio, nec de dignitate Vicarii, qua tum apud Carthusianos, tum apud Fratres minorum, seu Funelitagos gallice **Cordeliers**, **Recollectos**, Capucinos, Minimos, atque quosdam alios Religiosos Ordines, is insigni solent, qui Superioris Ordinarii absentis personam gerit ac repræsentat, viceque illius aque nomine autoritatem supplet & functiones exequitur: Neque etiam magis animo intendimus de Principibus loqui, aut de aliis Magnatibus secularibus, qui sibi nomen sumunt Vicariorum Imperii, nec de iis, quos Imperator nominat ac proponit tam in Italia, quam in aliis locis suos Vicarios.

Distinguitur duplex genus Vicariorum. Eorum nempe, qui ad certum dumtaxat tempus instituuntur; hoc est, ad illius nutum præficiuntur, a quo potestatem suam receperunt, qualis est Generalis alicuius Prælati Vicarius, aut Vicarius alicuius Parochi. Alii vero perpetui sunt; atque ex Canonico titulo, quo nullatenus revocari possunt, instituuntur.

Juxta Edictum Blesense, (c) nullus valeat institui generalis alicuius Episcopi Vicarius, nisi fuerit tum Sacerdos, tum Graduatus, neque illa bona habere conductitia, quæ sint ipsius Prælati, ut fertur in eodem Edicto, quo, quantum ad eam rem, Edictum Aurelianense confirmatur (d).

(d) Art. 45.

Præterea necessario requiritur, ut Vicarius generalis ex ipso Regno sit oriundus, nequam autem alienigena; ut præscribitur Edicto Henrici II, dato Villieri, Costreti mente Septembre 1554, cuius auctoritas fuit a supremo Senatu 8. Octobris sequentis comprobata; ad idque etiam compelli potest. Episcopus traditis in custodiā Regiam aditibus ipsius temporalibus; quæ a re consuli possunt Cleri Gallicani Commentaria (e). Atque secundum prædictam Jurisprudentiam Parlamentum Provinciale iussit Arresto primi Decembris

(e) Commen.
tarior. Cl. 10.
1. p. 1. pag.
157. & co. 3. pag.
2. pag. 302.

bris 1597. ut Avenionensis Archiepiscopus teneretur instituere in Provincia, quantum ad Episcopatus Comitatus Avenionensis, Vicarios Generales, atque Officiales, qui forent Indigenæ Franci (a).

(a) Bonifac. ro. i. l. 1. n. 7. c. 1. & probat. de Immunit. Eccles. Gal. ro. a. c. 19. n. 4.

Omnis Vicarii generales Prælatorum, qui ex litteris, quo præficiuntur Vicarii, potestatem habent specialem, ac conceptis verbis expressam præsentandi ad Beneficia, aut ad eadem nominandi, necessario debent easdem in publicas tabulas Ecclesiasticas referendas curare, quemadmodum fertur in Commentariis Gallicani Cleri (b): Et necesse est prædictis Litteris a testibus duobus subscriri.

(b) Communi- tar. Cl. 1. p. 162. part. 1. p. 162. n. 6.

Quod pertinet ad Vicarios, qui perpetui dicuntur; suam primam institutionem a Concilio Lateranensi quarto receperunt, quo constitutum fuit, ut in vicario Vicariorum revocabilium perpetui deinceps sufficerent ex institutione Canonica in omnibus Beneficiis, quibus cura animarum annectitur, nequidem illi exceptis, quæ alicui Monasterio forent alligata (c): Quod quidem statutum prudentissimorum Patrum Laudati Concilii fuit in hoc variatum, atque suam plane obtinuit executionem ex Edicto quod Galliarum Rex dedit Versalarum 29. Januarii 1686 quodque fuit in tabulas Supremi Senatus 11. Februarii sequentis relatum.

(c) Ibid. ro. i. part. 1. p. 200. & seqq. & p. 956. n. 24. & 10. p. 2. part. 2. p. 922. & seqq.

Quod attinet ad alios Vicarios revocabiles, pertinet ad proprium locorum Episcopum judicare, an eisdem necesse sit in Curis instituere (d)?

(d) Ibid. ro. 2. part. 2. p. 319.

Nominatio prædictorum Vicariorum non proprii juris est primiorum Parochorum, sed solius perpetui Vicarii (e).

(e) Arctor. Carol. 1. c. 10.

Cum præsenti materia conjunguntur etiam quedam alia principia, quæ in hujuscemodi tituli decursu sese Lectoribus offerent.

C A S U S P R I M U S .

CLAUDIUS, Episcopus Oloronensis, cum, rerum causa pertinentium ad suam Ecclesiastam, Pariforum etiamnum confiseret, accepit, iamjam obis Vicarum suum Generalem: qua de referi- p. 161. &c. p. 161. fitum Edictum (f), nullum poterunt ef- fectum consequi, neque jure carum illa no- minatio, seu Collatio poterit præfari, donec in tabulas Diœcesis relata exdem fuerint, in qua conficit ac ponitur locus princeps Prælaturarum, Capitulorum, atque Dignitatum, e quibus Beneficia pendent.

Quum igitur id sibi Georgius sumpergit, ut pro- visione Cura Sanctæ Apollonie conferret vi fin- ploris Epistole, qua ad eum missa fuerat, quamque nonnisi ad internuntiam habere debebat, & nondum effet ex litteris institutus Vicarius Generalis; necesse est, ab eo corrigi, quod perperam actu est, confondo nimur novas alias provisiores, statim atque fuerint ex litteris juxta præscriptas formas expeditis indicetus; & Gerber- tianum iterum denuo venire in novam aliam, prædicti Beneficii possefitionem. Alioquin turus ne- quaque forter, quantum ad conscientiam; quin etiam de ejusdem possefitione posset dimoveri vel alicui, qui beneficium idem tanquam ca- dum imperativerit, aut ab alio, cui fuisset ab Episcopo jam antea collatum. Nec quidquam juvatur, quod istud effarum opponatur, verbo si gratia. Nam locum non potest obtinere nisi quantum ad eos casus, in quibus jus non reperitur eidem adverferi. Porro, quod induxit est Edicto anni 1691. ius ab eodem penitus alienum est quantum ad casum, de quo quæstio proponitur: adeoque nullius momenti loco hic loci habendum est.

R E S P O N S .

Constat, collationem ferri provisionem, quam Bertino Georgius concessit, nequidem in foro interiore valere, neque illa ratione esse canonicum. Ratio est, quod Episcopus nequaquam possit, nec viva voce, nec missis litteris ullum institutus Vicarius Generalem sed necessario oporteat, ut eum Vicarius Generalem præficiat ex litteris, quæ juxta formulas requisitas expediantur, hoc est, quibus tum ipse propria manu, tum duo testes cum eo subscriperint, & instrumentum prædictarum litterarum fuerit saltem relatum in tabulas Ecclesiasticas Diœcesis. Alioquin Instrumentum fôret omnino nullum, atque ex quodam quasi necessario consefari, inde quoque fieret prorsus iuritum, quidquid vi ejusdem instrumenti functionum exerceret ille, qui fuisset illa ratione Vicarius Generalis institutus.

Atque ea est Disciplina, quæ passim in Gallia frequentatur, secundum dispositionem Edicti men-

V I C A R I U S .

rit Sacerdotem, non intelligandam esse nisi de confessione peccatorum ordinariuin, non vero de eorum confessione, quæ reservantur ipsime Episcopo, qui non censetur voluisse concedere licentiam ampliorem.

Cujus occasione præsentis decisionis est obser- vandum: i. juxta citatum Edictum, quando Episcopus vult revocare delegatam Jurisdictionem ac potestates, quas suo Vicario Generali concessit, oportere, caldum scripto revocari: ac revocationis instrumentum ipsum denuntiari; atque deinde referri in tabulas Ecclesiasticas Diœcesis; quos sic præsito, quidquid a Vicario Generali posset Jurisdictionis exerceri, quandom sub iugo servitius detinetur, donec liberari contigat, ut loquitur Bo- nificius VIII. (h) Eadem ergo ratione judican- dum est de Episcopo in ejusmodi rei circumstan- tia constituto, ac de eo, qui foret inhabilis ad forum conscientie sese illa ratione immiscere ne- gotiis, quæ pertinent ad regimen Diœceseos, quamquam ipsius instrumentum juxta conuentas formas eidem non fuerit denuntiatum. 2. Insti- tutiones, quæ inscribuntur. Officialibus, atque Officialium vices gerentibus, sicut etiam Commissione Promotorum, atque Tabulariorum Officialitatis scripto quoque est expedientias referendas in tabulas Ecclesiasticas eadem ratione, qua Institutiones Vicariorum Generalium, propter eam scilicet causam, quod Officialis seu Vicarius Episcopi in his, qua pertinent ad Jurisdictionem contentiofam; atque referre ad publicam utilitatem, quod appareat, quandonam ejusmodi Ministeri in- fluantur & revocentur. Atque revera quidem ita præscriptum edicto anni 1691.

C A S U S II .

ARCHIEPISCOPUS Armachanus, cum propter imminentem sibi perfecitionis fatore coa- claus Hibernum fugere, ut se in eisdem eriperet, Naves confedit Corke, ut sene in quendam locum tutum inde transferret, postquam Palladium institutum suum Vicarium Generalem: at navis, quam consideraret, cum capta fuisset ab Algeriensibus Piratis, ipse datum ab istud fuit in servitatem. Numquid institutions Palladio concessit, ex prædicto infortunii casu solvantur?

R E S P O N S .

Institutio Vicarii Generalis Palladio concessa, non finitur servitute, in quam datus est Armachanus Archiepiscopus.

Ratio est, quia potestas Vicarii Generalis non potest, nisi revocatione ejusdem facta ab Episcopo, aut morte ejusdem Episcopi vel naturali, vel civili: Porro prædictus Archiepiscopus morti civili non est additus, quamquam servus de- tineatur a Piratis Turcis; servitus namque, de qua Romanæ Leges faciunt sermonem & quidam Canones loquuntur, non censetur fictione Jus; qualis est casus solemnis Professionis Religiose.

(a) Hoc tenet pro Regula, ait Author Glosse.

(b) quod in soli illis casibus mortis equipa- ratur mortis naturali, ubi hoc in jure cautum inveniatur.

Ex quibus inferendum est, licet proprii noninius servitus mortis civili rationem referat, non ita censendum esse de servitate, in quam Christiani dantur ex iniustitia atque violencia Paganorum, Infidelium, aut Hæreticorum; si- quidem ita non enuntiatur in jure, neque in nullo Canon. In Christianis capis a Turcis, vel Saracenis, hoc non obtinet, ait Fagnanus (c), quia servi capientium minime efficuntur, nec quantum ad hoc sunt servanda Leges Romanae, que de capi- tio apud boves loquuntur; nec sunt necessarie fidelium legis Cornelie & postlimini. Atque revere- ra ita solidioribus argumentis probatur a cele- berrimo quodam Hispano Canonista, (d) adver- satis opinionem Glosse (e), Opino, erga Christia- nos captos a Turcis, vel Saracenis, non esse ser- vandas Leges Romanae, que de capi- tio apud boves loquuntur; nec esse necessarias funditio- nes (f) Cornelie & postlimini.... nec enim Reipu- blica Christiana convenit, praeter ipsam captivita-

(m) Inn III. 1. cap. Ex part. 1. de Claric. et grataze, res debilitate libe-

2. 1. 7.

ratio. Nonnullus, nihil ostentibus nec captivitate, nec fuga Cardinals de Retz Parisiensis quondam Archiepiscopi, ab ipsius Generalibus Vicaris admini- strationem Diœceseos, nescire contradicente fuisse servus continuatam ad ipsam ultro diecum, qua volunt ipse ius dignitatis abdicationem in manus Regis facere: cui exemplo potest memori- rie recentioris aliud subiecit, quod habemus in Illusterrimo Quæbekenii Episcopo, qui, cum per mare iret servaturus in ita nomine ejusdem Ci- vitatis residentiam, caput fuisset ab Anglis, in Angliam ductus est, ibique captivus per plurimos annos detenus, nequaquam defensibus ipsius Vicarii Generalibus, quæ pertinent ad ju- risdictionem Episcopalem, exercere functiones.

C A S U S III .

POVANGIUS Sacerdos, Senator-Clericus in suprema Curia Britannia minoris, ut Sorbonicus Doctor, cum summa morum integritate miraque protus eorum scientia, que pertinent ad res Ecclesiasticas, vir præcellens haberetur, a Bernardo de Fano Sancti Pauli Leonini Episcopo Vi- carius ipsius Generalis designatus est. Nonne po- tent functions obire, que proprio sunt istius di- ginitatis?

R E S P O N S .

A prædicto Senatori nullatenus possunt functiones Vicarii Generalis exerceri. Ratio est, quod E- (g) Ed. B. diarium Blesense (h) verbis omnino distertissimam. inter-

interdicat non omnibus tantum Senatoribus, sed etiam quibuscumque aliis Ministris Parlamento- rum Regni, amplioris Consilii, Curia rationum Regiarum, ac generatim omnibus omniis Mini- stris inferiorum Curiarum, ne sufficiant in se gerenda Vicariorum Generalium officia pro Episcopis, nec quantum ad eorum Sedes Episcopales, nec quantum ad Abbatias, vel Prioratas, quibus praediti Prelati gaudenter; atque sic ab omni aëvo fuit observatum in toto paullum Galliarum Imperio, ut colligatur ex antiquo quadam Arresto iurem Parisiensis Senatoris, quod Du-

(a) Du. L. 1. 3. 9. Lue (a) referit, atque plurimis aliis Arrestis.

Ita etiam doctetur a Rebus, qui sicut habet (b): Ptax Sen. & Consiliarii Presidet & alii Officiale Regii non possum dicuntur. seu Vicarius Prelatus Generales, & Vicarii E. offi. Officiale, seu Vicarius Prelatus Generales, & Vicarii E. cum sit Regis negotiis detinere... collatim tamen facta ab ipsius non ejus nulla, omnia ibidem non annul- lantur... sed hodie privantur suis officiis.

Rebus Fevretus adhæret, ac refert ingentes ac variis difficultates, quis Divisione Parlementum obiecti 4. Juli 1558, ut tunc subducatur ab admittenda dispensatione in forma Regionum diplomatum, quam Rex indulserat viro clarissimo Berbis, uni ex Senatoribus praediti iurem Cu- riae, qua concedebatur ei a Rege, ut acceptaret officium Vicarii Generalis Illustrissimi Cardinalis de Givri Lingonensis Episcopi. Rationem vero istam potissimum allegabat, ait Fevretus, quod Ministris negotiorum operam dantes, quae pertinente- rent ad officium iurum Vicariorum Generalium, pluri- um abstinerentur a jure, ea, quae par- est, assiduate, unicuique reddendo; atque adeo ministerium Regium negligenter; quod nedium minus Judicium exequantur, quin potius officio fungentur, quae Prelatorum sunt, nego- toriorum gerendorum, atque perlequendorum... Ex certamine Jurisdictionis inter Curias Ecclæsticas, & eas, quae sunt facultates, ut pluri- um nascantur contentiones, de quibus quotidie fore judicium gerendum est; & pluri- mo toret incommodo, quod senatores, qui munus exercent Vicariorum Generalium, decau- sis ejusmodi dicentur summi sententiam; cum certo certius faturum sit, ut iuri Jurisdictionis libentius favent, quam faciat. Tandem praedictis diplomaticis Regis approbatio non accedit, nisi apposita sita conditione, quod predictus D. Berbis propter res ad suum officium Vicarii Generalis spectantes Regium ministerium nec negli- geret, nec dereliqueret; quod non interficeret ju- dicio de causis Cardinalis serendo; & neque jus ea- rundem persequeretur: quod denique nihil omni- no ageret, quod vel tantillum posset cum dignitate Senatoris non concordare.

Juvat autem observari: 1. Juxta Edicuum anni 1554. datum ab Henrico II. Villiers-Costrati, omnes Vicarios Generales Episcoporum esse de- bēre Francos & Regniculos. 2. Eamdem legem le- se extenderat ad Generales Vicarios, quos Reli- giosi Generales Ordinum exterorum instituerant in Gallia: si namque ad ejusmodi officiis omni- prōponent alienigenas; in tali institutione abutus argueretur; sic iudicatum est a supremo Parisien- si tenuto 13. Junii 1574. contra Patrem Cavalli Generalem Ordinis Sancti Dominici, pro Patre Nicolao Bourrin ex Gallis oriundo, quem pre- fatus Generalis de ipsius officio Vicarii Generalis submoverat, ut in illius locum quendam alienigenam subrogaret.

3. Letteras istas, quibus Vicarii Generales in- stituantur, expedientur esse ab Episcopo, ipsius sigillo muniendas, & iisdem subseribendum tum ab eius secretario, tum ab adjunctis eidem duobus testibus, eaque deinde esse referendas in tabulas Ecclesiasticas Sedis Episcopalis, secundum Edicuum anni 1513. articulo 10. quem Fevret ci-

(c) Fevret. 1. 3. 1. rat. (c).

4. Officium Vicarii Generalis oportere genera- lioribus iulis verbis conferri: in spiritualibus, & temporalibus, nec alter.

5. Non posse a Generali Vicario Beneficiu- ul-

lum conferri nec bibimeti, nec Episcopo: Cum inter dantem & accipientem dari debetas dispensatio personalis: ut loquitur Innocentius III. (d) que quidem ratio nullum jam locum haberet, siquidem quicumque illa sit potestas conferendi, quam Vicarius Generalis ab Episcopo receperit, non tam- men conferat nisi vi Juris, quod ipsius Episcopi proprium est; adeoque, si Beneficium aliquod Episcopo conferret, idem prioris est, ac hi il- lum idem bibimeti Episcopo conferret, ut obser- vat Rebus, (e) qui sic ait: Quamvis Episco- pius, aut alius collator, possit creare Vicarium, vel Vicarios ad conferendum Beneficia, capite finali de officio Vicarii in 6. tamen illi Vicarius, vel Vicarii non poterunt conferre Episcopo, qui illum creavit, quia huius ipsi per se non potest conferre, nec potest- tem conferendi dare (f). Quibus addit, tunc sic vi- diffi- judicari a supremo Parisiensi tenatu, nimi- rum in eo abutum occurrit, quando quis Episco- pus jubet sub praetextu Pontificis cuiusdam dispensationis, ut sibi a suo Vicario Generali Be- neficium aliquod conferret, atque tales Vicario- rum Generalium functiones dicit Republica pesti- lentes. Et revera quidem in ejusmodi ratione agen- di reperitur perveritas mulcam toleranda; si- quidem, ut advertit citatus Jurisconsultus: Colla- tores, qui religionem minime curarent, omnia Beneficia, quae sive forent obnoxia collationis, & resitas essent pinguioribus, obtinenter ea ratione si- bi conferti, ac collata fibi retinenter: Alioquin omnia Beneficia possent Collatores retinere.

Si Vicarius Generalis indigno etiam alii- ci Beneficium quoddam contulerit sive ex errore, sive aliqua quacunque de causa: ipsi eidem iam non licet, ut idem Beneficium alteri conferat ut praetextu proprii sui erroris corrigit: sed enim recurrere debet ad ipsum Episcopum, cujus collationis iuri, nequam potuit nocere (g).

7. In Provincia, in qua usus obtinet, ut colla- tio vicibus alteris modo a summo Pontifice, i- modo ab Episcopo prefectur, qualis sius frequen- tatur in minori Britannia, non posse nomine ac loco Episcopi a Generali Vicario conferri, nisi in Litteris, quibus Vicarius Generalis institutus fuit, vebis expressis continetur ejusmodi potestas. 2. Et Episcopus actualem habeat resi- dentiam quoniam jure collationis altera non gaudet nisi praetice ratione sua residentia. Ideo- quod collatio, quam ipmet exhibetur, inordina- ta fore, ac plane nulla, si ramdem praetar- ipse positus extra sumum Diocesis, ut Fevret obser- vat (h) post Belloue. (i) Quas obser- vationes non ingratias fore Lectori, plurimum no- bis vixum est.

C A S U S I V .

BERNARDINUS Vicarius Generalis Cracoviensis Episcopi, contulit plurima beneficia, Litteras concessit dimissorias, aliasque fuit executus functiones, quae dignitatis iure propria erant, per illud tempus, per quod praeditus Episcopus iter haberetur Leopoldum, ubi decedit die a uno in illam Civitatem adventu octavo. Quia de re qua- p. 4. 1. 6. co- p. 1. 6. co- troy. 3.

Ut sua sit proposito difficultati reponso, tan- quam principium indubitate fidei ponendum est illud, scilicet Episcopum & ipsius Vicarium Ge- neralis in Jure non conferi nisi unam eamdem que personam, neque utriusque competere nisi u- nam eamdemque Jurisdictionem. Atque inde est, quod cum in Jure sermo sit de Locorum Ordina-rio, vox illa non intelligatur de Episcopo tantum, verum etiam de ipsius Vicario Generali. Episcopum ad ipsum Episcopum appellari, quemadmo- dum licet appellationem habere a delegato Ju- dice ad eum, a quo delegatur, ut declarant Bo-

(a) Ins. III. in c. e. cum ad. ns. ut fin. defini- s. t. 7.

(b) Ins. III. in c. e. cum ad. ns. ut fin. defini- s. t. 7.

(c) Rebus. a. p. 1. 6. co- p. 1. 6. co- troy. 3.

(d) D. fin. de Instituti- onis. Petrus la- cap. 1. 1. 1. 1. fin. de offici- legari.

(e) D. fin. de Instituti- onis. Petrus la- cap. 1. 1. 1. 1. fin. de offici- legari.

(f) D. fin. de Instituti- onis. Petrus la- cap. 1. 1. 1. 1. fin. de offici- legari.

(g) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(h) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(i) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(j) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(k) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(l) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(m) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(n) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(o) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(p) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(q) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(r) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(s) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(t) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(u) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(v) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(w) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(x) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(y) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(z) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(aa) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(bb) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(cc) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(dd) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ee) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ff) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(gg) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(hh) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ii) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(jj) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(kk) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ll) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(mm) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(nn) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(oo) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(pp) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(qq) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(rr) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ss) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(tt) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(uu) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(vv) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ww) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(xx) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(yy) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(zz) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(aa) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(bb) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(cc) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(dd) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ee) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ff) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(gg) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(hh) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ii) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(jj) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(kk) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ll) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(mm) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(nn) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(oo) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(pp) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(qq) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(rr) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ss) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(tt) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(uu) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(vv) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ww) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(xx) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(yy) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(zz) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(aa) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(bb) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(cc) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(dd) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ee) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ff) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(gg) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(hh) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ii) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(jj) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(kk) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ll) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(mm) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(nn) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(oo) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(pp) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(qq) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(rr) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ss) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(tt) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(uu) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(vv) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ww) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(xx) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(yy) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(zz) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(aa) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(bb) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(cc) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(dd) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ee) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ff) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(gg) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(hh) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ii) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(jj) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(kk) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(ll) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(mm) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(nn) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.

(oo) Bonif. VIII. in c. 1. compromis- troy. 3.